

DECLARACION UNIVERSAL DE LOS DERECHOS HUMANOS YURACARE

ARTICULO 1

Mammui sehuepshëuja, bëchuta lëtta shunñeja calibajti dulaniti lijutishcutase, cürüs imbëtëya ibaa. Achuta emejmesh pujti tandyuju ana buibu.

ARTICULO 2

Ana buibu lidyajutishcuta, malibanaja mammui shunñeu, yeeu, seuhueu cürüs imbëtëniuti. Nish ujamash amapshëutila, amashiutila, amashcuta ipëleutila, shunñeu, yeeu, amatila mabuibu, Dios canleleu cusuti nish canleleu, ipodejpojbëshëu, nish idejpojbëshëu. Tammui cürüs taya ibaata.

Amumui ana buibu dyajujtiti, tandyuju talibatila dulantuti, latijsha catütuntuti, naa taeme taelei, latijsha nish taeme taelei tütütutijsha talibala catütüntuti amumui tuhua tajusujbëshë.

ARTICULO 3

Mammui shunñeu, yeeu, seuhueu, malibala huinaniniuti nish shojtomash, latijsha nish idyulujtumamash cuta.

ARTICULO 4

Lëttamash nish caliba mëë minyanaujanaya, misahuacheniti lati lijusutishcuta mëja nish mëliba lacha achuta mambëeninti. Achuta tandyuju ana buibu.

ARTICULO 5

Lëttamash nish caliba benebenesh mibobo, mibisa, misahuache, chaniti. Më nish mëliba lacha lachuta mambëeninti.

ARTICULO 6

Mëja meliba mutojoninti attimau, naa attimaushcuta, mëliba nish mielei huinanimtijsha, huil lëchi malamtijsha mutojonimti mammui.

ARTICULO 7

Ana buibuja matebe mammui ana elleibëshëu, dulaya ibaa cürüs ana buiba lidyajutishcuta.

ARTICULO 8

Mandyujuya ibaa buita, shunñeu nish dulauti ana buibu lidyajutishcuta. Achaya dulashtau mammui cürüs ati buibu lidyajutishcuta.

ARTICULO 9

Lëttamas nish caliba miyuppaniti naa sibbë ënnëtëjbëshëu matebëchi, nish caliba lacha mimsiyaniiti, latisha limittaniti mipënnëtë, nish caliba mibacheniti mi elejsha, nish mibacheya ibaanish.

ARTICULO 10

Mibaliya ënnëtës mëtauti, ënnetësh mëtaya ibaaui mammui matantijula maileya ibaa amashcuta mimbështautila, sibbë ënnëtejbësheu matebechi buitaja nish lëttajtija emej mesh ibëbëya ibaa.

ARTICULO 11

Amumui shunñe ënnëtësh cutauti, cani mayleya emejmesh naa ënnëtëjbëshë dulati, lëttamash nisha caliba mibisa mibobo chaniti. Maileya dulamti ënnëtäjbëshë mibacheya ibaaui sibbë ënnëtë adulajbesheu matebechi.

ARTICULO 12

Mëja mutojaya ibam mammui buitau, lëttamas nish caliba mëë dulamti ateli. Anuta dulacham mëtaniti, bëchuta cuibaliu map, teremtëp, mëë, mibashti, misehueu, cutase lachuta lëttamash nish yupaya ibaa misibëi mëë nish caliba leeniti miteremtë, nish ënnëtësh mindyajudyaya ibaa lacha.

ARTICULO 13

Mëë mijusulëti malaya ibaam mielesha atta ellechi maa më limijusutchi, yosce mëë mijusulëti huitilaya ibaam mieme mi elechi.

ARTICULO 14

Amai lëtta ënnëtësh mimbëti, meliba malanimti atta ellechi, latchi malamtiijsha mutojaya ibaam attima buitau, mëja mabobom asetem chamamti attima buitau nish maliba mëë mutojonimti, na mëja nish dulamtila ati buibu lidyaju tishcuta.

ARTICULO 15

Mammui shunñeu, yeeu, seuhueu, maliba tütümüiti maeleei, lëttamash nish caliba nish tütücham mëtaniti, mëë limijusutish cuta meliba tütünimti atta ellechi.

ARTICULO 16

Mammui shunñeu, yeeu, maliba abashtiu abbaui chaninti mansata shunñeu shendyeu chaya, laticcashbache cunhuinantashaya nish maliba calanshijmittaniuti amashcuta ibuibu latijsha amajsha beshëtila. Dios canlele cusuti nish canlele, shunñe yee cürüs dulaya ibaaui latiu majusutishcuta.

ARTICULO 17

Mammui maliba ayurujareniuti yancala bëshë, cusujbesheja candado, latijsha mammui lëtta majusuti cuta. Lettamash nish caliba nish ayurujarecham metaniti . Latijsha nish caliba mëlëminiti naa catütüjtimti.

ARTICULO 18

Mëja mëliba mindala cuimalumaya camlënenimti Dios, mëë nish mijusuti letta mash nish caliba ati canlelecham mëtaniti. Meliba mindala, cusuti bëmëuti dulanimti limijusutishcuta.

ARTICULO 19

Mammui shunneu, yeeu, maliba latiu lijuibalimashcuta dyajuniuti buibu, mëliba mandyujunimti yeeu mijuimalumata, catiuja mindyujuya ibaa lacha majui malumata, atta ellechibëshëu mandyujuya ibaam mijuimalumata, tettamash nish caliba lijaladyolaniti mi buibu.

ARTICULO 20

Bëjtam shunñeu, yeeu, maliba latiu limajusutishcuta dechetaya mandyërëni, lachuta lettamash nish caliba achuta dechetaya pandyërëni mutaniti, lettash nish mindyujutijsha melibalacha mutütünimti naa dechetajbëshëu lati.

ARTICULO 21

Mamui shunñeu, yeeu, maliba limassëniuti tabuita presidente litütüchchi, paliba lacha malashij mijtipti pabuitaniu litütüniuti lachchi. Dechetaya lëttai shunñeu, yeeu, maliba calashijminiuti mabuitani, achuta dulaya ibaa majmammui.

ARTICULO 22

Naa litütüjtimti maliba yitash mimbëniuti buitau, achaya mëë mëliba ishta attachi malaya mappëlëmash mëileniti atta beshëë, latijsha consono mintoyou chaniu mëë, achuta mimbëya mëë cürüs lachuta mambëya ibaa mamui shunñeu, latijsha mammui naa yeeu miellei bëshëu nish miellei besheutijsha cürüs mambëya yitau.

ARTICULO 23

Mammui maliba sahuataniuti, sahuata majusujbëshë, lëttamash nish caliba michittaniti misahuatajsha, consono mëlicheya ibaa achaya ati podejpoja mibibëcha cürüs mëë, mibashti, misehueu cuta. Mammui sahuatatebeuja lachuta cuibaliumaya muiteya ibaa buitau achaya cürüs malicheshtautila.

ARTICULO 24

Mammui ilaulaya ibaa, ilaulaya lishudyeu, cundyeteu chachauya, lachuta ilaulaya ibaa lacha naa lisahua tautijsha, nish sahuatautijsha malicheya ibaa mabuitau.

ARTICULO 25

Mammui shunñeu, yeeu, seuhueu, cuta mantoyoya ibaa uajbëshëu, lachuta lëtta yee inñumati itoyoya ibaa. Ana buibuja dyaju amumui atta bëshëë talabannati tambacheya ibaautila tabuitau tahuëchititi, tudyunmëti, sibbë talabannati cuto.

ARTICULO 26

Mammui yupataya ibaau escuelachi, matatauja mayupapaya ibaa naa escuela latiu limajusuchchi, yupataya ibaaula naa nish majasuj bëshëutijsa, tandyuju lacha naa estudiash taj bëshëja calashijmiya naa estudiash tajtiti, cürüs estudiaya ibaatila attimashcuta.

Naa mandyujubëshëja mandyujuya ibaa, Dios canleleu cusuti nish canleleu, latijsha atta ellejshabëshëu cuta.

ARTICULO 27

Mammui maliba latiu majusutishcuta mutütüniuti maelei tütüjbëshëu, lëttai lishudyeya ibaa. Mammui maliba mantoyoniuti, latijsha dulaya ibaa naa dulantajtiuti. Mandyujuya ibaa naa bëshëë mailejtiti, ajantaniuti, librundulaniuti, naa yitash cuibaliuaniuti, nish shojtomash mandyujuya ibaa misahuata attaimau latijsha mëliba dulanimti naa lëttai dulantajtimti.

Itoyoya ibaa amumui midula, mëja mëliba catütünimti bëshë ati midulaula.

ARTICULO 28

Mammui lana ellei tütüjbëshëuja atta ellechi bëshëutina, dechetauja dyaju tütüya ibaatila yitajbëshë, shudyete cuta. Achuta dulauti mammui, malibashta dulaniuti yitajbëshë litütüti.

ARTICULO 29

Mammui maliba dulaniuti cuibaliuaniuti naa litütüti, atila mëë mëlibalacha dulanimti naa dulantajtimti attaimautina. Lëttamash nish ënnësh mëtaya ibaa mëilën tati bëshëë. Ana buibuja nish caliba lacha shunñe ënnësh ibëbëntaniti.

Lachamatijsha ana buija tandyuju naa talibatila huinanintuti tammui yitash latijsha attaja yitash tambëya ibaa lacha.

ARTICULO 30

Ammui ellei, lëttamash pais, attima buitau tütüjbëshë, latijsha lëttamash shunñe nish caliba pëlë ibëbëniti ana buibu mammui matebe, naa lileetijtiti lëshpëniccajsa.

Traductores:
Fortunato Guzmán,
Inocencio Guzmán y
Raymundo Chávez.